

UZASADNIENIE

I. Cel i potrzeba regulacji

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie rozwiązań wspierających transformację cyfrową państwa, które służyć będą zapewnieniu koordynacji rozwoju cyfrowego administracji publicznej oraz harmonizacji i komplementarności działań zmierzających w tym kierunku.

Nowelizacja ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307), dalej „ustawa o informatyzacji”, ma również na celu wdrożenie rozwiązań z zakresu kamienia milowego Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). KPO jest planem rozwojowym określającym cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 oraz służące ich realizacji reformy i inwestycje. Kamienie milowe natomiast to wskazane w KPO zadania i ich założenia, stanowiące wytyczne do realizacji reform. Projekt ustawy ma na celu wdrożenie kamienia milowego C7G (Zmiana ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne - wprowadzenie domyślnej cyfrowej formy dokumentów i elektronicznej formy usług oraz cyfryzacja procesów administracyjnych), który przewiduje wdrożenie reformy C2.1 Zwiększenie skali zastosowań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie.

Projektodawca realizuje reformę C2.1 w zakresie:

- 1) powołania w ustawie Komitetu do spraw Cyfryzacji - projektodawca reguluje utworzenie i funkcjonowanie Komitetu do spraw Cyfryzacji. Głównym zadaniem Komitetu będzie zapewnienie koordynacji i wsparcie działań oraz sprawne podejmowanie rozstrzygnięć, związanych z informatyzacją, zapewnienie koordynacji realizacji przedsięwzięć informatycznych oraz zapewnienie spójności przedsięwzięć informatycznych z działaniami strategicznymi państwa, w tym w zgodności z dokumentem o charakterze strategicznym w dziedzinie informatyzacji państwa (strategią), z modelami architektonicznymi, zasadami podstawowymi (pryncypiami), standardami, wytycznymi i rekomendacjami architektonicznymi Architektury Informacyjnej Państwa oraz z Krajowymi Ramami Interoperacyjności. Pozytywna opinia Komitetu będzie niezbędna do realizacji przedsięwzięcia informatycznego o publicznym zastosowaniu oraz jego finansowania ze środków publicznych. Komitet do spraw Cyfryzacji zastąpi Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji.

- 2) Architektury Informacyjnej Państwa - nowelizacja ustawy wprowadza przepisy z zakresu Architektury Informacyjnej Państwa, które będą wspierać całościowe zarządzanie rozwojem cyfrowego państwa. Proponuje się dodanie takich przepisów na gruncie ustawy. Powyższe pozwoli na odwoływanie się do narzędzi Architektury w kontekście całego projektu, a w perspektywie przyszłości także w przepisach odrębnych.

Ze względu na wejście w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/903 z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia środków na rzecz wysokiego poziomu interoperacyjności sektora publicznego na terytorium Unii (akt w sprawie Interoperacyjnej Europy) (Dz. Urz. UE L z 22.3.2024), zwanego dalej „rozporządzeniem 2024/903”, wymagane jest ponadto zaadresowanie w projektowanych przepisach kwestii wynikających z ww. rozporządzeniem 2024/903.

Dodatkowo niezbędne jest ustawowe uregulowanie rozwiązań z obszaru interoperacyjności krajowej oraz minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych. Zgodnie z dotychczas obowiązującymi regulacjami podmioty realizujące zadania publiczne powinny udostępniać dane z systemów teleinformatycznych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, do tej pory jednak nie zostały określone wymagania dla interfejsu programistycznego aplikacji (API) systemu teleinformatycznego używanego do realizacji zadań publicznych.

Ze względu na konieczność podniesienia jakości informacji zawartych w narzędziu służącym do inwentaryzacji systemów teleinformatycznych (System Inwentaryzacji Systemów Teleinformatycznych – SIST) niezbędne jest ustawowe uregulowanie prowadzenia przez ministra właściwego do spraw informatyzacji inwentaryzacji publicznych systemów teleinformatycznych.

II. Zakres i uzasadnienie projektowanych przepisów

W art. 1 pkt 1 projektu proponuje się wprowadzenie zmian w art. 1 ust. 1 ustawy o informatyzacji, dotyczącym zakresu spraw regulowanych w ustawie - w celu jego aktualizacji.

Art. 1 pkt 2 nadaje nowe brzmienie art. 2 celem określenia nowego, szerszego niż obecnie, zakresu podmiotowego zmienianej ustawy. W ramach proponowanej zmiany, zgodnie z dodanym art. 1a, podmiot, inny niż podmiot publiczny, który realizuje zadania publiczne na

podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny, zobowiązany jest realizacji następujących zadań wynikających z ustawy:

- publikacji informacji w repozytorium interoperacyjności oraz zapewnienia poprawności, aktualności, kompletności oraz jakości tych informacji (art. 12k ust. 3),
- realizacji zadań publicznych przy użyciu systemów teleinformatycznych spełniających wskazane wymagania (art. 13 ust. 1),
- przygotowania i zapewniania aktualności informacji o API systemu teleinformatycznego służącego do realizacji zadań publicznych (art. 13 ust. 5).

W projekcie uporządkowano istniejące definicje oraz uzupełniono art. 3 zmienianej ustawy o informatyzacji o definicje pojęć wykorzystywanych w ramach nowych przepisów.

W art. 1 pkt 3 lit. a wprowadzono nową definicję pojęcia „rejestr publiczny”. Dotychczasowa definicja zawierała błąd logiczny polegający na umieszczeniu pojęcia definiowanego („rejestr” z dookreśleniem „publiczny”) w części stanowiącej definiens (tj. użycie w zdaniu definiującym pojęcie „rejestr”), dodatkowo zawierała różne przykłady rejestrów publicznych (tj. rejestr, ewidencję, wykaz, listę, spis albo inną formę ewidencji) nie wskazując, czym faktycznie taki rejestr jest. W niniejszym projekcie proponuje się zdefiniowanie rejestru publicznego jako uporządkowanego zbioru danych, służącego do realizacji zadań publicznych, prowadzonego na podstawie przepisów ustawowych lub wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych, przez podmiot realizujący zadania publiczne.

Projektodawca zaproponował zmianę definicji pojęcia „interoperacyjność”. Aktualna definicja interoperacyjności mówi o zdolności podmiotów oraz używanych przez nie systemów teleinformatycznych i rejestrów publicznych do współdziałania. Kluczowymi dla interoperacyjności są podmioty, bo to one współdziałają. Współdziałanie takie jest realizowane z wykorzystaniem danych przechowywanych m.in. w rejestrach publicznych oraz przy pomocy systemów teleinformatycznych. Systemy teleinformatyczne czy rejestry publiczne same z siebie nie mogą jednak współdziałać. Musiały do takiego współdziałania zostać uprzednio skonfigurowane przez jakiś podmiot i muszą dla takiego współdziałania być przez podmiot utrzymywane. Ponadto, korzyści z takiej współpracy czerpią podmioty (i osoby), a nie systemy teleinformatyczne, zatem to właśnie podmioty wskazano w definicji. Powyższa definicja obejmuje minimalny zakres współpracy cyfrowej, tj. wymianę danych między systemami teleinformatycznymi. Dane mogą być wykorzystywane przez procesy biznesowe, przechowywane w rejestrach publicznych, przetwarzane w systemach teleinformatycznych

oraz udostępniane przez interfejsy systemów teleinformatycznych. Dane, aby być użyteczne w realizacji zadań publicznych, mogą - ale nie muszą - stawać się informacją, a informacja - wiedzą. Dane, które nie stają się informacją, są także użyteczne w przetwarzaniu maszynowym wykorzystywanym w celu realizacji zadań publicznych. Podlegają przetwarzaniu (np. transformacji na podstawie algorytmów) skutkującym konsekwencjami istotnymi dla interesariusza interoperacyjności, tj. w szczególności dla użytkownika usług elektronicznych (np. w procesie uwierzytelniania użytkownika e-usługi publicznej, w którym system teleinformatyczny weryfikuje dane podane przez użytkownika z danymi, które zostały wcześniej zapisane w takim systemie).

Proponowana w projekcie definicja została przygotowana na podstawie dotychczasowej definicji interoperacyjności, definicji interoperacyjności z Europejskich Ram Interoperacyjności (ang. European Interoperability Framework, EIF) oraz definicji interoperacyjności transgranicznej z rozporządzenia 2024/903. W projektowanej definicji usunięto także fragment „na rzecz osiągnięcia wzajemnie korzystnych celów”, ponieważ podmioty realizujące zadania publiczne - w tym podmioty publiczne - działają w celu realizacji zadań publicznych. Interoperacyjność będzie teraz definiowana jako zdolność podmiotów do współdziałania poprzez wymianę danych za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Projekt wprowadza definicję pojęcia Architektura Informacyjna Państwa. Zgodnie z proponowanym brzmieniem to metoda zarządzania informatyzacją państwa, realizująca cele strategii, o której mowa w art. 12aa, oparta na modelach architektonicznych i obejmująca zasady podstawowe (pryncypia), standardy, wytyczne i rekomendacje architektoniczne. Definicja przyjęta w zmienianej ustawie została ukształtowana na bazie definicji z literatury przedmiotu. Architektura korporacyjna całego państwa to „bazujące na modelach i pryncypiach architektonicznych narzędzie (mechanizm) strategicznego zarządzania modernizacją państwa realizowaną przy pomocy technologii informacyjnych” (Sobczak A., „Architektura korporacyjna państwa – próba diagnozy” w: Polskie Forum Architektury Korporacyjnej). W proponowanej w projekcie definicji przeformułowano część dotyczącą pryncypiów tak, aby wyjaśnić, że pryncypia to „zasady podstawowe” i wskazać, że Architektura Informacyjna Państwa jako metoda zarządzania obejmuje takie zasady. Architektura Informacyjna Państwa jako metoda zarządzania informatyzacją państwa w ramach proponowanej definicji odwołuje się do dokumentu strategii, o której mowa w projekcie ustawy i jako taka obejmuje metody zarządzania rozwojem systemów informacyjnych, w tym teleinformatycznych. Definicja wskazuje na wymiar strategiczny, a nie operacyjny takiego zarządzania

W związku z wprowadzeniem definicji Architektury Informacyjnej Państwa, w oparciu o Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa¹, zaproponowano również wprowadzenie pojęcia „model architektoniczny”. W literaturze modele są rozumiane jako formalny opis zorganizowania systemów informacyjnych lub teleinformatycznych, obejmują otoczenie obiektów i interakcję z innymi obiektami (np. przepływy danych). W projekcie model architektoniczny został zdefiniowany jako odwzorowanie obiektów, w szczególności usług, procesów, systemów, danych oraz sposobów ich powiązania, identyfikujące kluczowe komponenty funkcjonalne zapewniające realizację zadań publicznych drogą elektroniczną.

W projekcie zaadresowano także kwestie wynikające z rozporządzenia 2024/903. Przewidziano, że minister właściwy do spraw informatyzacji będzie właściwym organem odpowiedzialnym za stosowanie rozporządzenia 2024/903 oraz pojedynczym punktem kontaktowym w rozumieniu tego rozporządzenia. Będzie także wyznaczał przedstawiciela Polski w Radzie do spraw Interoperacyjnej Europy, o której mowa w art. 15 rozporządzenia 2024/903.

W projekcie przewidziano wprowadzenie upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do opracowania dokumentu strategicznego, którego celem będzie określenie kierunków procesu informatyzacji państwa, mając na uwadze:

- potrzebę przygotowania kompleksowego i długoterminowego dokumentu o charakterze strategicznym, który zapewniłby wieloletnią perspektywę rozwoju procesu informatyzacji państwa,
- efektywność i celowość wydatkowania środków z budżetu państwa oraz funduszy europejskich na działania w obszarze cyfryzacji.

Strategia uwzględni dotychczas zrealizowane działania oraz poziom zastosowania nowoczesnych technologii w administracji publicznej na rzecz obywateli, weźmie pod uwagę założenia komplementarnych dokumentów strategicznych i programowych rządu w tym obszarze. Strategia zastąpi Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa, a zakresem przedmiotowym obejmie działania będące w zakresie kompetencji Rady Ministrów. Dokument będzie miał charakter strategiczny, natomiast nie będzie stanowił strategii rozwoju w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324). Dokument ten będzie przyjmowany na mocy ustawy o informatyzacji,

¹ Załącznik do uchwały nr 1/2014 Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2014 r. w sprawie przyjęcia programu rozwoju „Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa”, zmienionej następnie uchwałą nr 117/2016 Rady Ministrów z dnia 27 września 2016 r., uchwałą nr 109/2019 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r., uchwałą nr 255/2022 Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2022 r. oraz uchwałą nr 232/2023 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2023 r.

podobnie do Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, która jest przyjmowana na mocy ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913 i 1703).

Dokument, będzie obejmował okres wykraczający poza dotychczas przyjęte strategie rozwoju, co jest konieczne z uwagi na potrzebę dobrego planowania, spójności i ciągłości procesów cyfrowych państwa, które z uwagi na wieloletnią perspektywę budowania Architektury Informacyjnej Państwa wymagają koordynacji ministra właściwego do spraw informatyzacji. W proces przygotowania i realizacji założeń strategii zaangażowane zostaną pozostałe ministerstwa, w celu zapewnienia harmonizacji i komplementarności realizowanych i planowanych działań na rzecz interesariuszy procesu informatyzacji państwa, w tym administracji publicznej. Horyzontalny charakter procesów cyfryzacji sprawia, że międzyresortowa współpraca w zakresie ich koordynacji i systematyzacja wiedzy na temat podejmowanych działań ma szczególne znaczenie. Choć dotychczasowe inicjatywy w tym zakresie przyniosły pewną poprawę, to efektywne zarządzanie cyfryzacją wymaga większej koordynacji.

Strategia będzie stanowiła również podstawę do określenia sposobów i zasad współpracy wewnątrz administracji rządowej oraz z pozostałymi interesariuszami cyfryzacji państwa, w tym jednostkami samorządu terytorialnego.

Koordynacji działań i realizacji strategii służyć będzie m.in. powołanie pełnomocników do spraw informatyzacji. Pełnomocnicy będą powoływani w urzędach obsługujących ministrów kierujących działem administracji rządowej oraz w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Przewidziano, że pełnomocnika będzie można powołać również w innych urzędach. Pełnomocnicy realizować będą zadania związane z realizacją strategii.

W projekcie proponuje się zmiany w art. 12c–12h ustawy o informatyzacji umożliwiające przeprowadzanie konkursu na dofinansowanie przedsięwzięć informatycznych o publicznym zastosowaniu. Przepisy określają zasady na jakich minister właściwy do spraw informatyzacji będzie mógł dofinansować przedsięwzięcie informatyczne o publicznym zastosowaniu. Konkurs na dofinansowanie tego rodzaju przedsięwzięć będzie odbywał się na dotychczasowych zasadach. Zmiana dotyczy w szczególności zakresu działań, do których mają zastosowanie przepisy regulujące dofinansowanie.

W projekcie proponuje się dodanie zbioru przepisów, które pozwolą na umocowanie na gruncie ustawowym Architektury Informacyjnej Państwa.² Pozwoli to na odwoływanie się do narzędzi Architektury Informacyjnej Państwa w przepisach ustawy o informatyzacji, a w perspektywie także w przepisach odrębnych.

Proponuje się, żeby minister właściwy do spraw informatyzacji opracowywał i rozwijał Architekturę Informacyjną Państwa. W regulacji umocowano także repozytorium Architektury Informacyjnej Państwa jako narzędzia wymaganego do prowadzenia prac z zakresu Architektury Informacyjnej Państwa. Przewidziano, że minister właściwy do spraw informatyzacji będzie prowadził przy użyciu systemu teleinformatycznego repozytorium Architektury Informacyjnej Państwa, w którym gromadzone będą w szczególności modele architektoniczne oraz pryncypia, standardy, wytyczne i rekomendacje architektoniczne. Minister właściwy do spraw informatyzacji będzie udostępniał na stronie internetowej pryncypia, standardy, wytyczne i rekomendacje architektoniczne Architektury Informacyjnej Państwa, które będą tworzone na podstawie informacji zgromadzonych w repozytorium Architektury Informacyjnej Państwa.

Projekt wprowadza na gruncie ustawy podstawę dla prowadzenia repozytorium interoperacyjności. W projekcie wskazano zakres informacji przechowywanych w repozytorium oraz zakres obowiązków podmiotów realizujących zadania publiczne w odniesieniu do udostępniania takich informacji w repozytorium oraz korzystania z danych przechowywanych w repozytorium interoperacyjności.

Celem przepisów dotyczących repozytorium interoperacyjności jest zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o metadanych rejestrów publicznych i API publicznych systemów teleinformatycznych. W przypadku braku udostępnienia wymaganych informacji podmiot realizujący zadania publiczne zobowiązany będzie wskazać podstawę prawną braku udostępnienia takich informacji. (art. 12k ust. 5).

W projekcie przewidziano również, że Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw informatyzacji, określi w drodze rozporządzenia funkcjonalności repozytorium interoperacyjności, sposób prezentacji informacji przeznaczonych do udostępniania w repozytorium interoperacyjności, a także szczegółowy opis sposobu prowadzenia repozytorium interoperacyjności oraz szczegółowy opis sposobu realizacji obowiązków

² <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/architektura-informacyjna-panstwa>

podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie udostępniania danych i informacji w repozytorium interoperacyjności.

Projekt przewiduje także, że podmioty realizujące zadania publiczne zobowiązane będą do przeprowadzania oceny interoperacyjności krajowej. Ocena taka będzie publikowana w repozytorium interoperacyjności.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 13 podmioty realizujące zadania publiczne zobowiązane będą do ich realizacji używać systemów teleinformatycznych spełniających minimalne wymagania dla systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych i wymiany danych z podmiotami publicznymi, w tym wyposażonych w API, zapewniających interoperacyjność zgodnie z Krajowymi Ramami Interoperacyjności oraz zgodnych z pryncypiami, standardami, wytycznymi i rekomendacjami architektonicznymi Architektury Informacyjnej Państwa.

Ponadto podmioty realizujące zadania publiczne zobowiązane będą opracowywać i zapewniać aktualność informacji o API systemu teleinformatycznego służącego do realizacji zadań publicznych.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 14 podmiot publiczny prowadzący rejestr publiczny zobowiązany będzie prowadzić ten rejestr przy użyciu systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych oraz zgodnie z minimalnymi wymaganiami dla rejestrów publicznych. Dodatkowo podmiot prowadzący rejestr publiczny zobowiązany będzie do umożliwienia dostarczania danych do tego rejestru oraz udostępnianie danych z tego rejestru drogą elektroniczną, w szczególności przez API systemów teleinformatycznych, przy użyciu których zapewniany jest dostęp do tego rejestru publicznego oraz przygotować i utrzymywać w aktualności listę słowników, schematów klasyfikacyjnych, taksonomii oraz list kodowych dla danych gromadzonych w rejestrze publicznym.

Projekt wprowadza również przepisy stanowiące podstawę prawną dla funkcjonowania nowego komitetu, nazwanego Komitetem do spraw Cyfryzacji, który zastąpi dotychczas funkcjonujący Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji. Powyższe pozwoli na sprawniejsze wykonywanie zadań dotychczas wykonywanym przez obecnie istniejący Komitet oraz lepszą koordynację wyzwań stawianych przez rozwój systemów informatycznych. Powołanie nowego komitetu zapewni stabilność oraz trwałość mechanizmu dotyczącego właściwego przebiegu procesu transformacji cyfrowej państwa, a w szczególności administracji publicznej. W związku z utworzeniem Komitetu do spraw Cyfryzacji nastąpi zniesienie Komitetu Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji.

Zadaniem Komitetu do spraw Cyfryzacji będzie zapewnienie koordynacji działań państwa związanych z informatyzacją oraz wsparcie rozwoju cyfrowego państwa. Rozwiązania dotyczące Komitetu wpłyną m.in. na wzmocnienie koordynacji realizacji przedsięwzięć informatycznych o publicznym zastosowaniu poprzez zapewnienie ich spójności z działaniami strategicznymi państwa, w tym zgodności z przygotowywanym dokumentem strategicznym z zakresu informatyzacji państwa oraz z założeniami AIP.

Nowy art. 17b ustawy o informatyzacji określa katalog zadań Komitetu do spraw Cyfryzacji, w tym zakres dokumentów rozpatrywanych przez Komitet oraz zakres monitorowanych przez Komitet spraw, w tym rodzaje monitorowanych przedsięwzięć informatycznych o publicznym zastosowaniu. Przy określaniu ww. zakresu pod uwagę wzięto m.in. źródła finansowania przedsięwzięć informatycznych, a także ich rodzaj i skalę.

Komitet będzie monitorował i opiniował przedsięwzięcia informatyczne o publicznym zastosowaniu, planowane do finansowania z udziałem środków Unii Europejskiej lub z innych źródeł zagranicznych, niezależnie od ich wartości, w przypadku przedsięwzięć informatycznych dotyczących następujących działań: budowy systemu teleinformatycznego służącego realizacji zadania publicznego, w tym umożliwiającego wymianę danych z podmiotami publicznymi, dotyczących utworzenia rejestru publicznego, dotyczących udostępniania zasobu informacyjnego podmiotu publicznego w postaci elektronicznej oraz dotyczących wdrożenia usługi publicznej świadczonej drogą elektroniczną, a także dotyczących rozszerzenia zakresu, zmiany funkcjonalności lub zmiany technologiczną produktów działań wymienionych wyżej.

W przypadku przedsięwzięć o publicznym zastosowaniu planowanych do finansowania z udziałem środków innych niż środki Unii Europejskiej lub środki z innych źródeł zagranicznych, Komitet będzie monitorował i opiniował przedsięwzięcia, dotyczące ww. działań, o wartości przekraczającej 5 mln zł. Kwota ta ustalona została na podstawie dotychczasowych doświadczeń z zakresu opiniowania projektów informatycznych przez Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji.

W przypadku przedsięwzięć informatycznych o publicznym zastosowaniu dotyczących budowy infrastruktury teleinformatycznej, w tym telekomunikacyjnej lub rozszerzenie zakresu, zmiany funkcjonalności lub zmiany technologicznej dotyczącej produktów tych przedsięwzięć, które z reguły są przedsięwzięciami wysokobudżetowymi, przewidziano, że Komitet będzie monitorował i opiniował przedsięwzięcia, których wartość przekracza 15 mln zł.

W projekcie proponuje się uzależnienie możliwości finansowania ze środków publicznych

przedsięwzięć informatycznych o publicznym zastosowaniu od pozytywnej oceny Komitetu, dotyczącej założeń przedsięwzięcia informatycznego (nowy art. 17c ust. 2). Wpływie to pozytywnie na zwiększenie interoperacyjności i komplementarności rozwiązań informatycznych funkcjonujących w państwie, pozwoli na uniknięcie dublowania się zakresu projektów, a co za tym idzie na zwiększenie efektywności gospodarowania środkami publicznymi.

Projekt przewiduje, że w skład Komitetu wejdą:

- 1) Przewodniczący Komitetu – minister właściwy do spraw informatyzacji albo wyznaczony przez niego sekretarz stanu albo podsekretarz stanu w urzędzie obsługującym tego ministra;
- 2) pozostali członkowie Komitetu:
 - a) Wiceprzewodniczący Komitetu – sekretarz stanu albo podsekretarz stanu wyznaczony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w urzędzie obsługującym tego ministra,
 - b) Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów albo wyznaczony przez niego sekretarz stanu albo podsekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
 - c) ministrowie lub wyznaczeni przez właściwych ministrów sekretarze stanu albo podsekretarze stanu, po jednym z każdego urzędu obsługującego ministra, z wyłączeniem urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji;
 - d) Prezes Rządowego Centrum Legislacji, w przypadku gdy przedmiotem prac będzie projekt dokumentu rządowego (ustawy, aktu normatywnego Rady Ministrów, rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów lub ministra, zarządzenia Prezesa Rady Ministrów).

Zgodnie z projektem szczegółowy sposób i tryb działania Komitetu określi regulamin przyjęty przez Komitet i zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów. Obsługę Komitetu zapewni urząd obsługujący ministra właściwego do spraw informatyzacji.

W związku ze zmianami wprowadzanymi w projekcie oraz wejściem w życie rozporządzenia 2024/903 zaktualizowano również upoważnienie ustawowe, zawarte w art. 18 oraz uzupełniono przepisy ustawy o art. 18a, dotyczący przeprowadzania przeglądu standardów i specyfikacji, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 18.

Projekt wprowadza podstawę prawną dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do prowadzenia inwentaryzacji systemów teleinformatycznych. Inwentaryzacja będzie

prowadzona przy użyciu Systemu Inwentaryzacji Systemów Teleinformatycznych (SIST). Zadania związane z utrzymaniem i rozwojem SIST będą mogły zostać powierzone jednostce podległej ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji lub przez niego nadzorowanej. Do wprowadzania danych w SIST obowiązane będą podmioty publiczne, które otrzymały zawiadomienie o prowadzonej inwentaryzacji od ministra właściwego do spraw informatyzacji. W zawiadomieniu minister określi zakres informacji objętych inwentaryzacją oraz termin uzupełnienia tych informacji.

W SIST gromadzone będą m.in. informacje dotyczące rejestrów publicznych i systemów teleinformatycznych (nazwie systemu, jego gestorze, opisie funkcjonalności systemu) oraz wykaz aktów prawnych stanowiących podstawę prawną dla prowadzenia tych rejestrów publicznych i systemów teleinformatycznych.

Projekt zawiera dodatkowo propozycje wprowadzenia przepisów o charakterze porządkującym (art. 1 pkt 7, 12, 16 lit. b-f, 18, 19, 20, 25).

Projekt zakłada, że Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji i jego członkowie oraz zespoły zadaniowe działające w ramach tego Komitetu z dniem wejścia w życie ustawy stają się odpowiednio Komitetem i członkami Komitetu oraz zespołami zadaniowymi w rozumieniu projektu ustawy, co skutkuje zachowaniem ciągłości prac Komitetu i zespołów zadaniowych. W związku z tym zadania w trakcie realizacji oraz wyniki zrealizowanych zadań Komitetu Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji stają się odpowiednio zadaniami oraz wynikami Komitetu (art. 2).

W zakresie konkursów lub umów na dofinansowanie przedsięwzięć wspierających rozwój społeczeństwa informacyjnego ogłoszonych lub zawartych przez dniem wejścia w życie ustawy, celem umożliwienia zakończenia ich realizacji, będą stosowane przepisy dotychczasowe (art. 3).

Analogiczne rozwiązanie zostało przyjęte w zakresie realizacji projektów informatycznych o publicznym zastosowaniu oraz przedsięwzięć wspierających rozwój społeczeństwa informacyjnego, dla których pozyskano innowacyjne rozwiązania technologiczne służące realizacji zadań publicznych rozpoczętych przez dniem wejścia w życie ustawy, do których będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe (art. 4).

Utrzymanie w mocy przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 18 ustawy o informatyzacji w brzmieniu dotychczasowym ma na celu zachowanie ciągłości przepisów dotyczących Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów

publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych do czasu wydania nowego rozporządzenia (art. 6).

W zawartych w projekcie przepisach dostosowujących przewidziano różne terminy dostosowania organów i instytucji do realizacji zadań określonych w art. 12k ust. 3, art. 12m, art. 13 ust. 1 i ust. 5 i art. 14 ust. 1. Ze względu na charakter obowiązków wskazanych w ww. przepisach organy administracji rządowej oraz jednostki budżetowe obsługujące te organy realizować będą wymienione zadania od dnia 1 stycznia 2027 r. Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki oraz związki metropolitarne oraz samorządowe zakłady budżetowe będą zobowiązane do realizacji ww. obowiązków nie później niż od dnia 1 stycznia 2030 r. W przypadku pozostałych podmiotów realizujących zadania przewidziano obowiązek realizacji zadań nie później niż od dnia 1 stycznia 2028 r.

Czasowe rozłożenie zadań określonych w art. 12k ust. 3, art. 12m, art. 13 ust. 1 i ust. 5, art. 14 ust. 1 dla poszczególnych grup podmiotów zobowiązanych do realizacji tych zadań, ma na celu umożliwienie zapoznania się i dostosowanie do nowych regulacji (art. 7).

III. Wejście w życie przepisów

Przewiduje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Inne terminy wejścia w życie przewidziano dla:

- art. 1 pkt 6 i 20, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r., co wynika z faktu, że Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa obowiązuje do dnia 31 grudnia 2024 r.,

-art. 1 pkt 13 w zakresie art. 12k ustawy o informatyzacji, regulującego kwestię repozytorium interoperacyjności oraz art. 12m ustawy o informatyzacji, dotyczącego oceny interoperacyjności krajowej, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. Pozwoli to ministrowi do spraw informatyzacji na przygotowanie repozytorium interoperacyjności, a podmiotom realizującym zadania publiczne do publikacji informacji w tym repozytorium i przeprowadzania ocen interoperacyjności krajowej,

-art. 1 pkt 23 w zakresie art. 18a ustawy o informatyzacji, dotyczącego przeprowadzanego przez ministra właściwego do spraw informatyzacji przeglądu standardów oraz specyfikacji, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy o informatyzacji, w celu ich oceny pod kątem zapewniania interoperacyjności. Przepis ten wejdzie w życie po upływie

24 miesiące od dnia ogłoszenia. Taka data wejścia w życie związana jest z planowanym wydaniem nowych przepisów na podstawie art. 18 ustawy o informatyzacji.

IV. Pozostałe informacje

Projektowane przepisy zostały przeanalizowane pod kątem wpływu na mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa. Projektowane rozwiązania nie będą miały bezpośredniego wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Regulacje zawarte w projekcie mogą mieć pośredni (pozytywny) wpływ na ich działalność poprzez przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej państwa, usprawnienie współpracy między organami administracji rządowej w tym zakresie i uporządkowanie procedur w ramach administracji publicznej.

Projektowane rozwiązania nie będą mieć bezpośredniego wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, na obywateli i gospodarstwa domowe czy konkurencyjność gospodarki. Projekt będzie miał pośredni (pozytywny) wpływ na wskazane obszary poprzez przyspieszenie i skoordynowanie działań zmierzających do informatyzacji poszczególnych obszarów państwa.

Wprowadzenie rozwiązań zaproponowanych w projekcie będzie wspierać spójny rozwój cyfrowego państwa, będzie służyć zapewnieniu harmonizacji i komplementarności działań składających się na transformację cyfrową państwa oraz zapewni koordynację rozwoju cyfrowego administracji publicznej.

Wprowadzenie zmian w zakresie interoperacyjności i repozytorium interoperacyjności ułatwi odnalezienie informacji o zbiorach danych gromadzonych w rejestrach publicznych, podmiotach prowadzących rejestry, a także o organizacyjnych i technicznych procedurach dostępu do takich danych dla podmiotów uprawnionych. Ponadto, zapewni zgodność z rozwiązaniami wynikającymi z rozporządzenia 2024/903.

Dzięki umocowaniu istnienia SIST w ustawie nastąpi poprawa jakości informacji zawartych w systemie służącym do inwentaryzacji systemów teleinformatycznych, przede wszystkim przez nałożenie na podmioty publiczne obowiązku przekazywania danych i zwiększenie rzetelności ich wypełniania przez poszczególne instytucje. Lepszej jakości dane umożliwią podejmowanie decyzji z niższym stopniem niepewności i sprawniejsze zarządzanie cyfryzacją w kraju.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r.

w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239 poz. 2039 z późn. zm.)

Projektowane regulacje są zgodne z przepisami prawa Unii Europejskiej i służą ich stosowaniu. Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw informatyzacji. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.